

PROJECTE LINGÜÍSTIC

CURS 2018/2019

INS Daniel Blanxart i Pedrals

0. Introducció

0.1. Presentació del document

0.2. Comissió de llengües

1. Context sociolingüístic

1.1. Estudi del context sociolingüístic: alumnat i entorn

1.2. Normativa bàsica

2.1. La llengua catalana, llengua vehicular i d'aprenentatge

2.1.1. La llengua, vehicle de comunicació i de convivència

2.1.1.1. El català, vehicle de comunicació

2.1.1.2. El català, eina de convivència

2.1.2. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua catalana

- 2.1.2.1. Llengua oral
- 2.1.2.2. Llengua escrita
- 2.1.2.3. Relació llengua oral i llengua escrita
- 2.1.2.4. La llengua en les diverses àrees
- 2.1.2.5. Continuitat i coherència entre cicles i nivells
- 2.1.2.6. Acollida d'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular:
  - 2.1.2.6.1. Alumnat que desconeix les dues llengües oficials
  - 2.1.2.6.2. Alumnat provinent de l'àrea llatinoamericana
- 2.1.2.7. Atenció de la diversitat
- 2.1.2.8. Activitats d'incentivació de l'ús de la llengua
- 2.1.2.9. Avaluació del coneixement de la llengua
- 2.1.2.10. Materials didàctics

2.1.3. El català, llengua vertebradora d'un projecte plurilingüe

- 2.1.3.1. Informació multimèdia
- 2.1.3.2. Usos lingüístics
- 2.1.3.3. Diversitat lingüística del centre i de la societat en el currículum
- 2.1.3.4. Català i llengües d'origen

2.2. La llengua castellana

2.2.1. Introducció de la llengua castellana

- 2.2.1.1. Llengua oral i llengua escrita
- 2.2.1.2. Activitats d'ús

2.3. Altres llengües

2.3.1. Llengües estrangeres

2.3.1.1. Estratègies generals per a l'assoliment de l'objectiu de l'etapa

2.3.1.1.1. Desplegament del currículum

2.3.1.1.2. Metodologia

2.3.1.1.3. Materials didàctics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

2.3.1.1.4. Recursos tecnològics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

2.3.1.1.5. L'ús de la llengua estrangera a l'aula

2.3.1.2. Estratègies d'ampliació de l'oferta de llengües estrangeres

2.3.1.2.1. Aprenentatge integrat de continguts i llengua estrangera

2.3.1.3. Projectes i programes plurilingües

2.3.2. Llengües complementàries procedents de la nova immigració

2.4. **Organització i gestió**

2.4.1. Organització dels usos lingüístics

2.4.1.1. Llengua del centre

2.4.1.2. Documents de centre

2.4.1.3. Ús no sexista del llenguatge

2.4.1.4. Comunicació externa

2.4.1.5. Llengua de relació amb famílies

2.4.1.6. Educació no formal

2.4.1.6.1. Serveis d'educació no formal

2.4.1.6.2. [Activitats extraescolars](#)

2.4.1.6.3. Contractació d'activitats extraescolars a les empreses

2.4.1.7. Llengua i entorn

2.4.2. Plurilingüisme al centre educatiu

2.4.2.1. Actituds lingüístiques

2.4.2.2. Mediació lingüística (traducció i facilitació)

2.4.3. Alumnat nouvingut

2.4.4. Organització dels recursos humans

2.4.4.1. El pla de formació de centre en temes lingüístics

2.4.5. Organització de la programació curricular

2.4.5.1. Coordinació cicles i nivells

2.4.5.2. Estructures lingüístiques comunes

2.4.5.3. Projectes d'innovació

2.4.6. Biblioteca escolar

2.4.6.1. Accés i ús de la informació

2.4.6.2. Pla de lectura de centre

2.4.7. Projectió del centre

2.4.7.1. Lloc web del centre

2.4.7.2. Revista

2.4.7.3. Exposicions

2.4.8. Xarxes de comunitats virtuals

2.4.9. Intercanvis i mobilitat

2.4.10. Dimensió internacional del centre educatiu

0. Introducció al Projecte Lingüístic

0.1. Presentació del document

El Projecte Lingüístic del Centre (PLC) forma part del Projecte Educatiu de Centre (PEC). La normativa vigent defineix el PLC com l'element del projecte educatiu que recollirà els aspectes relatius a l'ensenyament i a l'ús de les llengües en el centre. D'aquí es pot desprendre que el PLC ha d'establir criteris que incidiran en els aspectes relacionals del centre i ha de considerar no solament les qüestions referents al procés d'ensenyament-aprenentatge de les llengües (tractament de les llengües), sinó també tots aquells aspectes que fan referència a l'ús de cadascuna de les llengües presents en el centre.

El PLC ha de servir per configurar una escola catalana estratègicament oberta a les diferents situacions canviants de la societat plurilingüe i pluricultural, de manera que l'alumnat, quan acabi l'ensenyament, pugui interactuar amb l'entorn, que aculli i accepti totes aquelles persones que en formen part (o que en volen formar) i que, alhora, se senti capaç de participar en el marc més ampli continental i internacional. Cal que tot l'alumnat esdevingui competent en l'ús del català, del castellà i altres llengües. Cal, també, que el català arribi a ser la llengua comuna per a la creació d'espais plurilingües i interculturals que facilitin el desenvolupament de ciutadans i ciutadanes conscients i amb esperit crític i actiu en la societat.

El coneixement del català i el castellà és un dels fonaments de la igualtat d'oportunitats per al conjunt de l'alumnat. Per tant, de la mateixa manera que els i les alumnes que tenen el català com a llengua familiar adquireixen el castellà, els i les que no tenen el català com a llengua familiar l'han d'adquirir a l'escola, per tal de no patir marginació per raó de llengua.

0.2. Comissió de llengües

Per tal de gestionar i impulsar les diverses actuacions i fer-ne un seguiment s'ha creat la *Comissió de llengües* formada per: la coordinadora LIC, el cap del departament de les llengües catalana i castellana, la cap del departament de les llengües estrangeres, la professora de francès, la tutora de l'aula d'acollida i un membre de l'equip directiu.

La Comissió de llengües, que es reuneix almenys trimestralment, s'encarrega també d'avaluar totes les intervencions i actuacions fetes en aquest sentit, per tal de continuar en la mateixa línia de treball, ampliar les propostes o reformular-les.

1.1. Estudi del context sociolingüístic: alumnat i entorn

Partint del nostre [context](#) cultural i vetllant pel dret a l'educació, la comunitat educativa de l'INS Daniel Blanxart i Pedrals aposta per una educació integral de l'alumnat que li permeti, amb eficàcia i de la manera més completa possible, sentir-se part responsable d'aquesta [societat](#). No pretenem un sistema rígid de normes i principis sinó un sistema operatiu que faciliti l'adopció d'iniciatives i solucions als problemes que el normal desenvolupament de la vida del centre plantegi.

Per a la integració de l'estudiant en la societat, és clau arribar a dominar l'instrument en què es basen les relacions socials, i aquest és fonamentalment la llengua. Aquest instrument, és clar, ha d'anar de la mà de l'empatia i l'afecte.

La capacitat de comprendre els missatges rebuts i d'entendre millor altres cultures –el coneixement d'una llengua no es pot separar mai dels referents socials i culturals que descriu– així com la capacitat d'expressar amb precisió i claredat allò que volem dir constitueixen elements clau, tant en les relacions personals com en els resultats acadèmics i professionals. No resulta, doncs, estrany que els estaments educatius en general, i el nostre centre en particular, concedeixin una especial atenció al tema lingüístic.

Assolir una bona competència lingüística no és mai una feina fàcil, però l'objectiu esdevé encara més complex quan, en la comunitat a què pertany la persona, conviuen dues o més llengües. En una comunitat amb dues llengües oficials en contacte, el coneixement d'ambdues esdevé d'entrada una qüestió de respecte, però més enllà d'aquest, esdevé també una qüestió de cohesió social. Per això, defugint la creació de grups aïllats en funció de les llengües maternes, la Generalitat va optar per incidir d'una manera especial, mitjançant un sistema comprensiu, en la competència de tot l'alumnat en aquella de les dues que menys presència social tenia (pel nombre de llibres editats, pel nombre de canals de televisió, diaris, llengua a la qual són doblades les pel·lícules...). Així doncs, tot partint d'aquests fets, es va establir el català com a llengua de l'ensenyament.

Perspectiva docent:

Des de la nostra perspectiva docent, una de les prioritats fonamentals ha de ser preparar l'alumnat tant per a la seva capacitació professional com per a la convivència social. En tots dos aspectes i atenent la realitat de la societat catalana, sembla bàsic el domini de les dues llengües oficials. I, a més a més, en un món on les comunicacions cada vegada ens apopen més, cal no oblidar

que el coneixement de les llengües estrangeres els facilitarà també el seu desenvolupament social i professional.

Actualment, una bona part dels i les alumnes que comencen l'ESO al nostre centre provenen de barris on la llengua catalana no és la llengua de relació en tots els àmbits de comunicació (familiar, escolar...). Malgrat tot, la majoria és conscient que viu en un país on hi ha diverses llengües en contacte.

A més a més, gairebé tot l'alumnat ha passat ja per un projecte d'immersió lingüística en l'educació primària.

No obstant això, l'ús d'una d'aquestes llengües, el català, és escàs. La nostra tasca educadora i formadora és evitar l'estroncament d'aquest procés iniciat en l'educació primària i donar-li continuïtat.

A més a més, en els últims anys la societat catalana ha hagut d'acomodar-se a diversos canvis socials, especialment els produïts per la creixent mobilitat de poblacions. Ciutadanes i ciutadans d'arreu del món conviuen ara a Catalunya i en són part de les comunitats educatives. El nostre centre no ha estat pas aliè a aquesta situació. Podem parlar de més d'un 22% d'alumnes d'origen estranger a l'ESO, baixant considerablement el percentatge quan es tracta del Batxillerat (11,58%) i dels cicles formatius (10,27% del grau mig i 15,79% del grau superior). En la majoria dels casos, quan no utilitzen la seva llengua autòctona, interactuen en castellà. La procedència és molt diversa:

ESO 22,06%

Magrib	11,24%
Llatinoamèrica	7,36%
Romania	0,77%
Portugal	1,55%
O. Subsaharià	0,38%
Ucraïna	0,38%
Xina	0,38%

Batxillerat 11,57%

Llatinoamèrica	5,79%
Magrib	4,34%
Portugal	1,44%

CFGM 10,27%

Magrib	5,71%

Llatinoamèrica	3,42%
Romania	1,14%

CFGS   **15,78%**

Magrib	7,89%
Llatinoamèrica	7,89%

Cal prendre consciència que la manca de contextos on s'empri la llengua catalana comporta la segregació sistemàtica de l'alumnat que no disposa d'altres contextos on aprendre-la i, per tant, comporta també la reproducció de la marginació.

Construir una escola per a tothom, que treballi contra la segregació, l'exclusió i contra la reproducció de les inequitats socials i econòmiques, vol dir garantir a l'alumnat l'accés igualitari a les llengües, de manera que es respecti el seu dret d'assolir, com a mínim, una àmplia competència en llengua catalana i castellana, llengües oficials, així com el nivell de competències en llengües estrangeres que definim.

Declaració d'intencions:

Aconseguir la competència comunicativa dels i les alumnes en l'ús de la llengua catalana, de la llengua castellana i almenys d'una llengua estrangera.

Aquesta és, però, una tasca difícil en la qual tot el claustre del professorat s'hi ha d'implicar. Recordem que *tot el professorat ho és també de llengua*.

1.2. Normativa bàsica

1. La Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, en el seu [Títol II Del règim lingüístic del sistema educatiu de Catalunya](#) estableix el règim lingüístic del sistema educatiu i, a l'article 14, determina que els centres públics i els centres privats sostinguts amb fons públics han d'elaborar, com a part del projecte educatiu, un projecte lingüístic que emmarqui el tractament de les llengües al centre.

2. El projecte lingüístic

El projecte lingüístic de què han de disposar els centres en el marc del seu projecte educatiu s'ha d'ajustar al que estableixen els articles 10, 11, 12 i 16 de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, i [l'article 5.1.e\) del Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius](#).

El projecte lingüístic ha de recollir els aspectes següents:

- El paper de la llengua catalana, i de l'occità a l'Aran, com a eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe,
- El tractament de les llengües, tant les curriculars com les de la nova immigració, en espais d'educació formal o no formal del centre,
- Els aspectes d'organització i de gestió que tinguin repercussions lingüístiques.

Tenint en compte els objectius prioritaris del sistema educatiu, els centres han de prendre en consideració, pel que fa a les qüestions lingüístiques, els aspectes següents:

- El català, com a llengua pròpia de Catalunya, i l'occità a l'Aran, és la llengua normalment emprada com a llengua vehicular i l'aprenentatge del sistema educatiu.

En finalitzar l'ensenyament obligatori s'ha de garantir el ple domini de les llengües oficials catalana i castellana. En la documentació que hagin d'expedir, els centres s'ajustaran al que determinen els articles 16.4 i 16.5 de la Llei d'educació.

- L'aprenentatge de, com a mínim, una llengua estrangera i la introducció d'una segona llengua estrangera amb l'objectiu que els alumnes n'adquireixin les competències recollides al Marc europeu comú de referència per a les llengües.
- La incorporació de totes les accions de l'àmbit comunicatiu i lingüístic amb una visió estratègica que integri el treball de les àrees de llengua, el treball integrat de llengua i contingut des de totes les àrees, la comunicació en l'àmbit digital, la impartició de continguts en una llengua estrangera, les accions d'associació amb altres centres, la

mobilitat dels alumnes i la formació del professorat amb uns escenaris d'aprenentatge que explicitin una progressió real de continguts al llarg de totes les etapes educatives, amb propostes de seguiment, avaluació i millora i la facilitació de contextos reals d'aprenentatge.

2.1. La llengua catalana, llengua vehicular i d'aprenentatge

2.1.1.1. El català, vehicle de comunicació

Vetllem perquè la llengua catalana esdevingui la llengua de cohesió i integració de totes les persones del centre i, per tant, que assoleixi la categoria de llengua vehicular en els àmbits acadèmic i de relació (comunicació i convivència).

En la concreció anual del PLC del centre s'especifiquen les actuacions i estratègies que es pretenen seguir per assolir aquest objectiu, respectant sempre la diversitat lingüística i cultural que hi ha al centre i fent-la present i participant en les nostres tasques diàries.

2.1.1.2. El català, eina de convivència

Malgrat la realitat ens diu que el català no és la llengua vehicular del centre en situacions informals i usos quotidians del nostre alumnat, el centre té consciència clara de la necessitat de promoure i impulsar actuacions concretes per fomentar l'ús del català en la comunicació quotidiana:

- * campanyes publicitàries de conscienciació ([La paraula en català que més estimo...](#)), [murals](#), exposicions, projeccions a la pantalla del vestíbul, [sortides...](#) * voluntariat lingüístic ([Altaveu de lectura](#)-parelles lectores, [Compartim converses!](#)-parelles o grups de conversa), [diplomes](#), * taller de [teatre](#), [taller](#) del [micròfon](#),
- * taller de [Lectures Solidàries](#), [elaboració](#) de [tríptics solidaris...](#) (activitats unides a la [Comissió](#) de [Solidaritat del Centre](#) o al [Servei](#) de [Mediació](#)), * sessions curriculars de lectura en català a 1r de l'ESO,
- * biblioteca d'aula a 1r i 2n de l'ESO,
- * [També llegeixo a les vacances](#), [projecte plurilingüe](#) que compta amb la [col·laboració](#) de la biblioteca municipal,
- * participació en el Premi *Sambori*, en el Certamen Nacional Infantil i Juvenil de *Lectura en Veu Alta*, en el concurs literari de [Sant Jordi d'àmbit municipal](#) i el concurs literari de Sant Jordi de l'institut...
- * projectes interdisciplinaris i interculturals: *De Nador a Vic*, [És humà no tenir drets?](#), [Cartes viatgeres!](#),
- * celebracions: Dia Internacional de les llengües (26 de setembre), [DENIP](#) (30 de gener), Dia internacional de les llengües maternes (21 de febrer), Vuit de Març, 25è Aniversari del nostre institut, Fira d'Entitats...
- * actes a la Casa de Cultura, a la biblioteca municipal, al Casal...
- * activitats en i a partir de la nostra [empresa simulada](#), el [CAFEMN](#), etc.

Amb aquestes i altres mesures pretenem generalitzar l'ús del català en tots els àmbits de convivència.

2.1.2. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua catalana

2.1.2.1. Llengua oral

Totes les àrees vetllen per aconseguir una competència oral en les diferents tipologies textuais amb un gran respecte vers les diferents variants dialectals.

Aquest treball es fa de manera consensuada i és avaluat per la Comissió de llengües del centre.

2.1.2.2. Llengua escrita

L'ensenyament de la llengua escrita es contempla i s'avalua des de totes les àrees. A més, la Comissió de llengües coordina i formula propostes metodològiques i en fa el seguiment.

El Consell didàctic és el difusor d'aquests criteris d'avaluació de la llengua oral i la llengua escrita que han de ser consensuats pels departaments cada curs escolar.

2.1.2.3. Relació llengua oral i llengua escrita

Des de totes les àrees hi ha, doncs, una gran preocupació per assolir aquestes dues habilitats lingüístiques, i en el disseny de les seves tasques acadèmiques es programen activitats per a la seva integració.

Hi ha, doncs, un plantejament global sobre l'ensenyament de la lectura i l'escriptura que té en compte que és un procés complex que cal abordar des de totes les àrees del currículum. Les activitats que es proposen de lectura i escriptura tenen uns objectius clars que es comparteixen amb l'alumnat i s'estableixen mecanismes de revisió per millorar cadascuna de les dues habilitats. A més, tenint en compte la distribució acadèmica dels grups, també, hi ha una gradació pel que fa a la dificultat de les activitats i una seqüenciació en funció del procés d'ensenyament-aprenentatge.

* El treball per projectes interdisciplinaris que es fa al centre en alguns grups ([aula d'acollida](#), aula oberta i altres) ens ajuda molt a coordinar tota la diversitat de propostes en aquesta línia.

* Els tallers de lectura interdisciplinaris ja esmentats més amunt guien l'alumnat en el seu procés lector i de socialització.

2.1.2.4. La llengua en les diverses àrees

Cal aglutinar esforços i recursos per tal que l'alumnat assoleixi el nivell de comprensió i expressió en català concretats per a cada nivell. I, per aconseguir-ho, l'equip docent de cada curs es compromet a aplicar a l'aula les propostes metodològiques que la Comissió de llengües formula i aprova amb el consens

del Consell didàctic; propostes metodològiques que estimulen l'expressió oral i escrita amb suports didàctics en català. La mateixa comissió s'encarrega de fer-ne un seguiment i una avaluació.

2.1.2.5. Continuïtat i coherència entre cicles i nivells

Per acordar els usos lingüístics que s'han d'emprar i el seu ensenyament, el centre disposa d'un espai horari per poder coordinar i consensuar els principis metodològics que han d'orientar l'ensenyament que marca el currículum (a més de les reunions de responsables de les tutories i de l'equip docent, cal destacar les reunions de la Comissió de Llengües i del Consell didàctic). També existeix un protocol per fer el traspàs d'informació (quan hi ha canvi d'ensenyant, de curs o de cicle), sobre les característiques de l'alumnat i sobre els valors que es volen transmetre i treballar. Tot plegat es troba recollit a les carpetes sobre el procés de cada estudiant, especialment quan hi ha necessitat d'un PI (pla individualitzat).

El pla individualitzat és una eina per a la planificació de mesures, actuacions i suports per donar resposta a situacions singulars i complexes de determinat alumnat, perquè pugui aprendre i participar en la vida del centre educatiu. La carpeta informativa d'un PI ens permet atendre la diversitat (alumnat amb dictamen, alumnat amb greus dificultats d'aprenentatge, i alumnat nouvingut) i traspasar aquesta informació d'una manera àgil i eficaç. Aquesta carpeta és a l'abast de tot l'equip docent de l'estudiant, i orienta el professorat, la família i el mateix estudiant en el seu procés d'ensenyament-aprenentatge. La carpeta conté informació sobre:

- * detecció de necessitats,
- * òrgans d'intervenció,
- * recursos organitzatius,
- * síntesi d'informació rellevant (situació familiar, necessitats socioeconòmiques...),
- * identificació de les habilitats de l'estudiant en les diferents àrees curriculars, *
- * graella de seguiment de les diferents àrees del currículum (implantació, execució i avaluació de mètodes de treball i recursos didàctics), *
- * seguiment de l'estudiant en el grup classe de referència.

2.1.2.6. Acollida d'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular

El centre viu un degoteig constant d'arribada d'alumnat nouvingut, que és atès a l'aula d'acollida; a més a més, cal destacar, també, el nombre important d'alumnes que es troben ja a les aules ordinàries per haver superat els 24 o els 36 mesos d'escolarització en el nostre sistema educatiu. Per la qual cosa, existeix un [Pla d'acollida](#) (conjunt d'actuacions, d'estratègies didàctiques i

mesures organitzatives i curriculars) per tal d'aconseguir que aquest alumnat rebí una acollida al centre i una atenció lingüística de qualitat, de manera que se li faciliti l'accés a la llengua vehicular i d'aprenentatge del sistema educatiu de Catalunya en les millors condicions possibles.
<http://www.youtube.com/watch?v=LWLQP-kJDU4>

El pla d'acollida estableix:

- * El procediment en l'acollida de l'alumnat nouvingut (dins i fora del termini de preinscripció i matrícula),
- * El procediment d'acollida del professorat novell,
- * La gestió, organització i funcionament de l'aula d'acollida i la seva coordinació amb l'aula ordinària,
- * Carpeta d'annexos (síntesi del sistema educatiu a Catalunya, calendari de preinscripció i matrícula, documents interns i externs d'organització com autoritzacions, horaris... en diferents llengües).

Aquest material: <http://escolapau.uab.cat/convivencia/ficha08.php> ens ajuda a fer realitat una acollida de qualitat.

I el Pla de concreció anual preveu mecanismes d'avaluació de l'acompliment dels objectius per tal d'actualitzar el PLC en funció dels canvis que es puguin produir en el centre. I també estableix mecanismes de coordinació que permeten aplicar metodologies de català com a segona llengua i estratègies per facilitar una educació no excoent.

2.1.2.6.1. Alumnat que desconeix les dues llengües oficials

Pel que fa al tractament curricular de les llengües d'aprenentatge i la seva seqüenciació s'apliquen uns criteris clars que proposa la tutora de l'aula d'acollida, que deriva a la Comissió d'atenció a la diversitat i que després són consensuats per l'equip docent.

Tot membre de l'alumnat que desconeix les dues llengües oficials del nostre sistema educatiu s'acull directament a l'aula d'acollida on rep una atenció lingüística personalitzada en català, que amb el temps li ha de permetre l'accés en les millors condicions possibles al currículum ordinari. En principi, només rep la formació de tipus acadèmica en una L2, en aquest cas el català, per tal d'evitar interferències i obstaculitzar el procés. Cal dir, però, que la llengua castellana l'acaba entenent i parlant amb una certa facilitat perquè és, sovint, la llengua de relació i del seu entorn més proper. Tot i així, el castellà com a llengua d'aprenentatge s'incorpora molt a posteriori, en una seqüència de temps més tardana, quan ja ha consolidat mínimament l'aprenentatge d'una L2 en comprensió i expressió.

Pel que fa les llengües estrangeres, sempre que es pot, es respecta el coneixement d'una segona llengua (anglès o francès), pel fet de ser la llengua d'escolarització al país d'origen. Per la qual cosa, aquest tipus d'alumnat assisteix amb el grup ordinari en l'aprenentatge d'una llengua estrangera, i ho fa des del moment de la seva arribada. L'objectiu és donar continuïtat a un procés d'aprenentatge iniciat ja en el seu país d'origen.

2.1.2.6.2. Alumnat provinent de l'àrea llatinoamericana

A l'aula d'acollida es té en compte la diferència entre l'alumnat que desconeix les dues llengües oficials i el que en coneix una, però només com un criteri que guia l'organització horària personalitzada del currículum de l'estudiant; és a dir, l'estudiant que coneix una de les dues llengües, en aquest cas la llengua castellana, accedeix directament a totes o a gairebé totes les àrees del currículum d'aquell curs que s'imparteixen en la llengua que ja coneix (oral i escrita). L'objectiu és afavorir l'accés al currículum ordinari de tot el nostre alumnat al més ràpidament possible, per tal d'assolir una igualtat d'oportunitats (acadèmiques i laborals), vetllant, però, perquè l'assoliment de l'aprenentatge de l'altra llengua oficial es consolidi de la mateixa manera.

Sovint, s'apliquen estratègies a partir de la proximitat de les llengües catalana i castellana per facilitar els aprenentatges, la comunicació i l'ús de la llengua vehicular des de l'inici de la incorporació de l'alumnat nouvingut; cosa que facilita i agilita el procés d'aprenentatge en molts casos i neutralitza els possibles prejudicis que pot generar l'ensenyament de la llengua vehicular, el català, en alguns col·lectius que no tenen la necessitat d'ús d'aquesta llengua per assolir l'eficàcia comunicativa.

2.1.2.7. Atenció de la diversitat

L'atenció a la diversitat es considera un principi d'aplicació general al centre. L'equip docent del centre i els serveis educatius (EAP, CREDA, CSMIJ...) treballen conjuntament per avançar en el marc d'una escola inclusiva, en l'atenció adequada de la diversitat de l'alumnat, que en cap cas s'identifica únicament amb l'atenció a l'alumnat amb NEE.

L'òrgan de gestió i organització de la diversitat del centre és la Comissió d'atenció a la diversitat, la qual, a més de ser un espai de reflexió per adequar mecanismes a la realitat canviant del centre, ha definit els mecanismes organitzatius, curriculars i pedagògics per atendre tota la diversitat seguint les orientacions del Departament d'Ensenyament.

La Comissió d'atenció a la diversitat dissenya:

- * les adaptacions curriculars del nostre alumnat,
- *l'organització horària i curricular,
- *els Plans individualitzats,
- *la flexibilització de nivells d'aprenentatge,
- * les necessitats educatives especials (d'aprenentatge, de risc d'exclusió social, de discapacitats...)

La Comissió d'atenció a la diversitat es reuneix mensualment i es coordina per sumar esforços amb el Consell didàctic a l'hora de consolidar mecanismes d'intervenció:

- *estratègies que fan referència a la participació de l'alumnat en el seu procés d'aprenentatge (treball per projectes, treball cooperatiu, interdisciplinari...)
- * estratègies que fan referència a la col·laboració entre iguals (tutories compartides, tutories entre iguals, alumnes acompanyants/guies...)
- * estratègies que fan referència a l'ús de materials plurilingües.

A més a més, per atendre aquesta diversitat el centre disposa de mitja aula d'acollida i d'una aula oberta, i d'un mestre de pedagogia terapèutica que fa, como a tal, mig horari lectiu al centre.

2.1.2.8. Activitats d'incentivació de l'ús de la llengua

Com ja s'ha apuntat més amunt, cal incidir en l'aprenentatge del català, sobretot en els alumnes d'ESO; per això, cal garantir la competència comunicativa dels nostres alumnes tant a nivell oral com a nivell escrit en llengua catalana. Cal estimular també l'ús de la llengua catalana com a llengua de relació entre l'alumnat. El centre organitza activitats curriculars i extraescolars per potenciar aquest ús, en fa un seguiment i n'avalua el progrés.

Activitats de programació curricular:

- Creació de matèries optatives i alternatives de llengua catalana,
- taller de teatre, taller de *Lectures Solidàries*,
- projectes [Altaveu de lectura-parelles lectores](#), [Compartim converses!-parelles o grups de conversa](#), *També llegeixo a les vacances*, *De Nador a Vic*, *És humà no tenir drets?*, *Cartes viatgeres!*,
- sessions de lectura en català a 1r de l'ESO,
- ús de la biblioteca d'aula,
- activitats culturals en català (la [revista](#) del centre: "El Cavall Blanxart", la participació en el Premi *Sambori*, en el Certamen Nacional Infantil i Juvenil de *Lectura en Veu Alta*, en el concurs literari de Sant Jordi d'àmbit municipal i el concurs literari de Sant Jordi de l'institut...)

-participació en les celebracions: DENIP (30 de gener), Dia internacional de les llengües maternes (21 de febrer), Vuit de Març, 25è Aniversari del nostre institut, Fira d'Entitats...

-activitats en i a partir de la nostra empresa simulada, el CAFEM, etc.

Activitats extraescolars d'incentivació d'ús de la llengua:

-Taller extraescolar d'estudi assistit (amb la col·laboració de l'AMPA). -promoció d'activitats en català des del centre (conferències, xerrades, col·loquis...)

-participació en el Premi *Sambori*, en el Certamen Nacional Infantil i Juvenil de *Lectura en Veu Alta*, en el concurs literari de Sant Jordi d'àmbit municipal,

-celebracions: Dia Internacional de les Llengües (26de setembre), DENIP (30 de gener), Dia internacional de les llengües maternes (21 de febrer), Vuit de Març, 25è Aniversari del nostre institut, Fira d'Entitats...

-actes a la Casa de Cultura, a la biblioteca municipal, al Casal Catequístic...

-campanyes publicitàries puntuals (*La paraula en català que més estimo...*)

Altres estratègies de dinamització lingüística

Professorat

-Cursos d'actualització lingüística,

-elaboració i difusió entre el professorat de totes les propostes del PLC.

Alumnat

-Difusió entre l'alumnat de les propostes del PLC,

-informació sobre l'accés al material didàctic en català en suport gràfic i digital,

-organització d'activitats (conferències, tertúlies, xerrades, obres de teatre...) per prendre consciència de la importància del domini (oral i escrit) de la llengua,

-organització de xerrades centrades en temes de sociolingüística, -borsa de voluntariat lingüístic.

PAS

-Difusió entre els membres del PAS del contingut del PLC,

-cursos d'actualització lingüística,

-difusió de les activitats per tot el centre,

-assessorament i seguiment de les comunicacions escrites.

AMPA

-Difusió entre els membres de l'AMPA del contingut del PLC, -informació sobre cursos de llengua catalana.

2.1.2.9. Avaluació del coneixement de la llengua

Existeixen criteris d'avaluació consensuats sobre els elements que cal tenir en compte a l'hora de valorar l'aprenentatge i l'ús de la llengua i s'actualitzen d'acord amb les noves orientacions curriculars i amb els nous perfils de l'alumnat . Els instruments d'avaluació són majoritàriament heteroavaluatius i diversos, i es consideren un element important a l'hora de decidir l'organització del currículum i l'atenció personalitzada a l'alumnat. S'avaluen les competències relacionades amb la dimensió comunicativa i literària en contextos comunicatius diversos i de treball per tasques, sense prioritzar el moment de l'avaluació final.

A proposta de la Comissió de Llengües, també, es consensuen unes pautes d'observació sistemàtica d'ús lingüístic (escrit i oral) en les diferents proves d'avaluació de totes les àrees. Aquestes observacions han de ser recollides en la qualificació final.

L'objectiu és que l'estudiant prengui consciència que la llengua és un instrument comunicatiu en tots els àmbits i que no associï l'ús correcte només a l'àrea de llengua. Són avaluables ítems molt generals que en cap cas es redueixen a la correcció gramatical; es tracta de l'adequació al grau de formalitat, a la construcció correcta de les frases, la fragmentació dels paràgrafs, la coherència i cohesió en l'expressió de les idees...

Sota la consigna que la llengua és un instrument de relació i de comunicació i, a més, és imprescindible per accedir a qualsevol àrea del coneixement, tota la comunitat educativa i, en especial, el professorat, ens fem responsables del seu ensenyament-aprenentatge.

2.1.2.10. Materials didàctics

Els criteris per a la selecció de materials els estableixen puntualment els departaments i/o els equips docents en funció de les necessitats immediates, tot i fent una anàlisi del plantejament metodològic que proposem per a cada curs i atorgant-li una coherència al llarg dels cicles .

Cal destacar que en aquests criteris sempre hi ha una adaptació i/o creació de materials per atendre la diversitat de necessitats. I per atendre tota aquesta diversitat es consideren complementaris: suports visuals i audiovisuals,

diccionaris, textos reals i contemporanis... De manera que, cada departament té o ha de preveure l'adquisició de material divers i funcional per atendre totes les adaptacions curriculars i lingüístiques que vagin sorgint.

També hi ha un plantejament i un seguiment, per part dels equips docents, per al tractament de la dimensió literària, que vol tenir continuïtat al llarg dels cursos; per la qual cosa, s'apliquen propostes didàctiques compartides (Ex. El treball per projectes delimita la tipologia textual que es vol treballar, etc.).

Pel que fa a la llengua d'aquest material didàctic s'emprarà majoritàriament i progressiva en llengua catalana, sobretot en els cursos de l'ESO. Atenent sempre al que la normativa prescriu, s'intentarà que el català sigui la llengua d'ús docent en totes les àrees, sense desatendre mai la voluntat de garantir una competència lingüística sòlida en les dues llengües oficials.

2.1.3. El català, llengua vertebradora d'un projecte plurilingüe

2.1.3.1. Informació multimèdia

La Comissió TAC del centre vetlla, tal com preveu el projecte de direcció, perquè els programes i les aplicacions de la nostra xarxa informàtica estiguin en català.

De fet, la incorporació de la llengua catalana com a vehicular del programari, dels suports digitals i dels recursos TAC que produeix el centre pot considerarse assolida.

2.1.3.2. Usos lingüístics

Com ja hem vist fins ara, en les diverses estratègies i activitats proposades, el centre s'ha plantejat treballar els usos lingüístics de l'alumnat en un sentit molt ampli, ja que la dimensió plurilingüe i intercultural del currículum planteja continguts relacionats amb els usos socials en un context multilingüe com és la societat actual. Per això, es proposaran anualment activitats lectives i extraescolars, que quedaran definides en el Pla de concreció anual, sobre quin ha de ser el tractament de les llengües curriculars i les seqüències d'intervenció i d'aplicació.

A més a més, atenent la realitat sociocultural del nostre centre, la complexa situació sociolingüística de la societat catalana i la normativa vigent es vetllarà explícitament per tal de fer de la llengua catalana la llengua d'ús habitual; per la qual cosa, a part del professorat de llengua, els equips docents s'hi han de sentir implicats i han de col·laborar des de les àrees.

2.1.3.3. Diversitat lingüística del centre i de la societat en el currículum

Partim de la idea que, per formar parlants plurilingües i interculturals, cal l'assoliment de la competència plena en català, com a llengua pròpia de Catalunya, i en castellà com a garantia que l'escola proporciona al conjunt de l'alumnat la competència que els cal per tenir les mateixes oportunitats; també el respecte a la diversitat lingüística i el desig general d'aprendre llengües i cultures (anglès, francès i les diverses llengües familiars). Així doncs, la diversitat lingüística és present a les aules i a l'entorn del centre.

La presència de les diferents llengües familiars a l'institut, ja sigui simbòlicament i més enllà de l'aula d'acollida, és molt important. Assistir a un centre on estigui present la pròpia llengua permet establir un vincle de continuïtat entre el context de la llar i el context escolar; l'autoestima respecte a allò que es propi, i una autoimatge positiva. Tot plegat, condicions indispensables per incorporar-se amb èxit a les diferents activitats educatives.

Aquesta presència es posa ja de manifest en el moment de fer la matrícula, quan des de la secretaria del centre es pot lliurar la informació sobre el sistema educatiu a Catalunya o la normativa de matriculació (documentació necessària, dades i dates...) en diferents llengües (carpeta d'annexos al *Pla d'acollida de centre*:

<http://www.xtec.cat/~jribera/Docpedagogic/Pla%20d'acollida%20del%20centre%20docent.htm>). O quan per facilitar l'entrevista d'inici de curs se sol·licitava al Departament d'Ensenyament la presència d'un traductor o mediador (cal dir que aquest servei ha sofert una retallada total). Un cop iniciat el curs la tutora de l'aula d'acollida o del grup ordinari pot lliurar la informació que cregui adient en text bilingüe (català i moltes de les llengües familiars presents al centre): autoritzacions de sortides, autoritzacions del dret a la imatge, horaris, etc. Tota aquesta informació està recollida a la carpeta d'annexos al *Pla d'acollida del centre*).

Pel que fa a l'estudiant nouvingut, la tutoria entre iguals es fa amb un company o companya de la seva tutoria que parli molt bé el català. I pel que fa als primers dies d'estada al centre, es busca una persona del mateix curs o d'un altre curs que parli la mateixa llengua i que li faci l'acompanyament (guia) en aquestes primeres jornades.

El fet de donar presència a la llengua familiar en les activitats escolars en els primers moments de l'escolarització de l'alumnat nouvingut, mitjançant l'atenció del professorat i d'una *guia* que tingui com a llengua familiar la mateixa llengua, és una manera més d'optimització dels recursos humans de què disposa el centre.

Els nois o les noies que juguen aquests rols (de guia i de tutoria) són consensuats pel professorat tutor i cotutor i han d'acceptar voluntàriament els compromisos: d'una banda, explicació de les normes, presentació de la resta de companyes i companys, funció traductora, la manera de treballar a l'aula, etc.; d'altra, l'acompanyament durant la resta del curs escolar.

Una altra manera de valorar simbòlicament la riquesa lingüística de què disposem és a través de rètols, exposicions, murals (Ex., mural sobre la pau en 70 idiomes; la benvinguda en les diferents llengües a la part exterior de la porta de l'aula d'acollida, el calendari, etc. en *els nostres idiomes*; l'auca de "De Nador a Vic", poemes i cançons en diverses llengües...).

D'aquesta manera, la comunitat educativa del centre no percep la diversitat lingüística com un problema que dificulta l'ensenyament-aprenentatge de la llengua vehicular, sinó que valora el bagatge lingüístic del nostre alumnat. A més, sovint, fa protagonista en una activitat de desenvolupament del currículum o extraescolar l'alumnat que té com a llengua familiar una llengua diferent al català o castellà. Totes les propostes són consensuades pels membres del centre, els quals veuen en la diversitat un profit per formar parlants plurilingües i interculturals.

2.1.3.4. Català i llengües d'origen

Com ja hem dit, l'establiment de vincles afectius basats en el reconeixement i la valoració de la llengua d'origen de l'alumnat afavoreix o crea actituds positives per a l'aprenentatge de la llengua vehicular del centre. La Comissió de llengües s'encarrega, entre moltes altres tasques, de difondre entre el professorat informació sobre les diverses llengües familiars presents a les aules per fer-ne ús, valorar-les i tenir-les en compte. Cal potenciar que el conjunt de docents tingui present la interdependència lingüística i vetlli per l'assoliment de les competències comunes a fi de millorar l'aprenentatge de tothom. Tasca, aquesta, que no es pot executar només des de les àrees de llengua. Un cop assolida aquesta conscienciació, cal preveure estratègies d'avaluació i de seguiment que es detallaran al Pla de concreció anual.

2.2. La llengua castellana

2.2.1. Introducció de la llengua castellana

Atenent a la Llei 1/1998 de normalització lingüística i al Decret 96/1992, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments en l'educació secundària obligatòria, es deixa molt clar que cal que tot l'alumnat surti de les institucions educatives amb competència oral i escrita tant en català com en castellà:

1-L'ensenyament del català i del castellà ha de tenir garantida una presència adequada en els plans d'estudi, de manera que tots els infants, qualsevol que sigui llur llengua habitual en iniciar l'ensenyament, han de poder utilitzar normalment i correctament les dues llengües oficials al final de l'educació obligatòria.

(apartat 3, article 21, capítol III de la Llei 1/1998, de 7 de gener)

2-Comprendre i produir missatges orals i escrits amb propietat, autonomia i creativitat, en llengua catalana i castellana i, si s'escau, en aranès i, almenys, en una llengua estrangera, fent-vos servir per comunicar-se i per organitzar els propis pensaments, i reflexionar sobre els processos implicats en l'ús del llenguatge.

(article 2, apartat 2.8 del Decret 96/1992)

El decret 143/2007, de 26 de juny també en fa esment:

Article 4

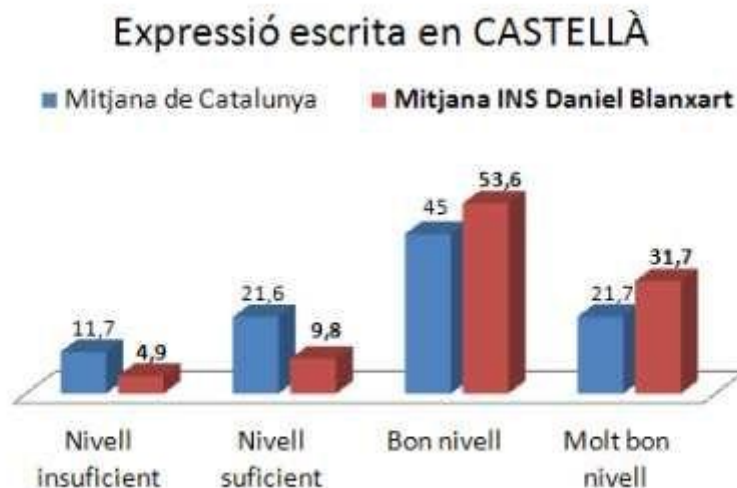
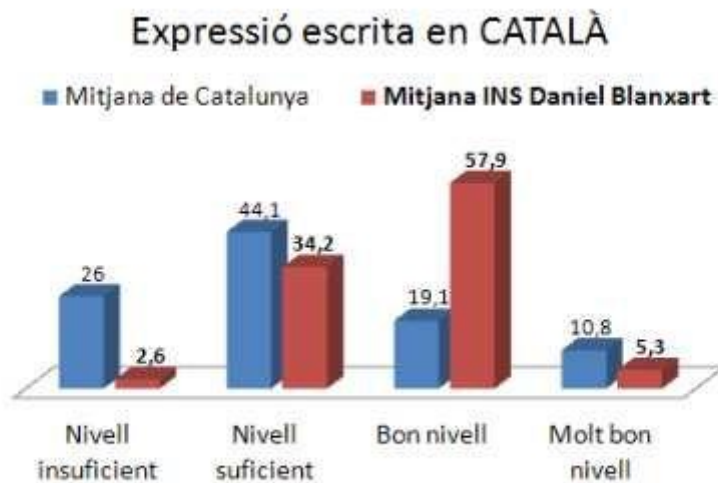
4.2 L'objectiu fonamental del projecte educatiu plurilingüe és aconseguir que tot l'alumnat assoleixi una sòlida competència comunicativa en acabar l'educació obligatòria, de manera que pugui utilitzar normalment i de manera correcta el català i el castellà, i pugui comprendre i emetre missatges orals i escrits en les llengües estrangeres que el centre hagi determinat en el projecte educatiu.

2.2.1.1. Llengua oral i llengua escrita

Des del Departament de Llengua Catalana i Castellana, observem que els resultats de les proves diagnòstiques són molt positius. El bon nivell obtingut n'és la prova.

La comprensió lectora sempre ha estat una prioritat de primer ordre, tal com ho demostren els esforços i les estratègies que hem dut a terme per potenciar

aquesta habilitat lectora: lectura de textos de tipologia diversa, treball de diccionari, elaboració de textos, dramatització de textos, treball individual, per parelles, per grups.

2.2.1.2. Activitats d'ús

- Teatre en castellà: assistència a representacions teatrals en llengua castellana, tant d'obres clàssiques com de contemporànies.
- Alta participació en el certamen de Sant Jordi en les dues modalitats: poesia i narrativa castellana.
- Treballs de recerca: investigació sobre qüestions lingüístiques i literàries, i actuació en la correcció de Treballs de Recerca presentats en llengua castellana i que corresponen a altres disciplines.

- Pla lector: des del departament de Llengua Castellana es potencia la lectura en castellà fent un doble sistema d'incisió. Durant l'etapa de primer cicle es realitza una lectura per trimestre en la qual el llibre es llegeix a classe per incrementar el nivell lector de comprensió i d'expressió en la llengua. A segon cicle continuem amb una lectura per trimestre, però en aquest cas és l'estudiant qui ha de fer un treball autònom vers la lectura. Malgrat tot, també es fa una incidència d'algunes parts del llibre a classe. Durant el Batxillerat, es fa incidència en les lectures recomanades pel Departament d'Ensenyament. A més a més, a 1r de Batxillerat l'alumnat té la possibilitat de realitzar lectures voluntàries.
- Cicle de conferències: en els darrers cursos hem treballat a partir de l'actuació del poeta i cantautor Miguel Àngel Curiel.
- Recursos digitals: des de l'àmbit de la Llengua Castellana completem els coneixements del llibre de text i diverses activitats amb recursos digitals per tal de potenciar l'ortografia (www.aplicaciones.info, entre d'altres), l'ús del diccionari digital (www.rae.es) i la recerca d'informació.

2.3. Altres llengües

2.3.1. Llengües estrangeres

2.3.1.1. Estratègies generals per a l'assoliment de l'objectiu de l'etapa

La majoria de l'alumnat que arriba al nostre centre ha estudiat durant l'educació primària la llengua anglesa com a primera llengua estrangera durant un mínim de quatre anys. Aquesta majoria ha assolit mitjanament bé l'objectiu "Comprendre i respondre en llengua estrangera a les interaccions orals més habituals de l'aula", però sol mostrar dificultats pel que fa a la resta dels objectius de primària, com ara "Comprendre els missatges orals en llengua estrangera sobre temes relacionats amb els interessos de l'alumnat, la resta de persones i el món que ens envolta."

Per aquesta raó i durant tota l'etapa de l'ESO, intentem treballar aspectes que contribueixin principalment a l'assoliment de la competència comunicativa en llengua estrangera, sense perjudici dels aprenentatges de gramàtica bàsica, coneixement del funcionament de la llengua i aspectes culturals.

Pel que fa al Batxillerat, l'alumnat que el cursa al nostre centre és alumnat propi i, per tant, té força sentit donar continuïtat al projecte encetat a l'ESO amb les peculiaritats pròpies del Batxillerat, com ara la preparació per a les proves d'accés als ensenyaments superiors corresponents.

Així doncs el projecte del nostre departament de llengües estrangeres és de caràcter marcadament propi i contempla un ampli ventall d'estratègies orientades a que tot l'alumnat assoleixi com a mínim un nivell A2 (CEF) o KET (Cambridge) en acabar l'ESO. Així mateix, i seguint el mandat referent a l'atenció a la diversitat, es proveiran els recursos necessaris per tal que l'alumnat avantatjat pugui assolir un nivell B1 (CEF) o PET (Cambridge) en acabar l'ESO.

Pel que fa al Batxillerat i per tal de donar continuïtat al treball establert en l'ESO, es vol consolidar el nivell B1 (CEF) o PET (Cambridge) i assolir el nivell B2 (CEF) o FCE (Cambridge), respectivament, i per als diferents perfils d'alumnat que el cursin.

Tot i que el projecte s'inscriu dins del marc de la legislació vigent, el desenvolupament del currículum per cadascun dels cursos de l'ESO i per a cadascuna de les destreses implicades ha estat pautat per l'equip de professorat del departament de llengües, i ho ha fet en funció de la tipologia d'alumnat pròpia del nostre centre. De fet, s'estan desenvolupant materials propis en plataformes com ara el *moodle* del centre i el bloc del departament de

llengües. Els exàmens que utilitzem en l'avaluació final individual han estat preparats seguint els models dels exàmens oficials de *Cambridge*.

De forma complementària i estretament vinculat amb el nostre projecte, hem desenvolupat un pla de lectura molt ampli i específic, el qual està directament relacionat amb el cinema i es complementa amb animacions a la lectura, sortides al teatre o classes culturals amb una periodicitat mínima d'un cop l'any per curs i sempre impartides per ponents o actors nadius.

En els cursos de 3r de l'ESO i 1r de Batxillerat s'ofereixen matèries optatives en anglès de clàssiques i literatura universal respectivament, per tal d'afavorir al màxim la contextualització en l'ús de les llengües estrangeres. En aquesta mateixa línia, hem sol·licitat un auxiliar de conversa tant en francès com en anglès i volem inscriure'ns en projectes europeus com ara el *Etwinning* pel que fa a projectes i intercanvis virtuals i al *Comenius* pel que fa a projectes i intercanvis físics.

Amb aquesta finalitat, al departament estem dissenyant un pla específic per a la potenciació i el desenvolupament del nostre laboratori de llengües, que haurà d'esdevenir la seu central i l'eix vertebrador de tot aquest projecte lingüístic de llengües estrangeres.

Francès

En tots els cursos de l'ESO i el Batxillerat s'ofereix la possibilitat d'estudiar francès com a segona llengua estrangera. Creiem que aquesta opció és de vital importància en un món pluricultural i plurilingüe com el nostre. Es treballa el currículum de llengües i, malgrat que no en tots els cursos es disposa de tres hores a la setmana, s'intenta que l'alumnat assoleixi un nivell A2 en acabar l'educació secundària obligatòria.

L' alumnat implicat és aquell que pertany a:

- El taller quadrimestral de 1r d'ESO
- El taller quadrimestral de 2n d'ESO
- L'optativa trimestral de 3r d'ESO
- L'optativa anual de 4t d'ESO
- El taller de Cultura Francesa de 4t d'ESO s'ha ofert alguns cursos.
- L'optativa de 1r de Batxillerat
- L'optativa de 2n de Batxillerat

2.3.1.1.1. Desplegament del currículum

Anglès

Atès el gran nivell de coordinació entre els membres del departament, tots els cursos treballen de forma similar, tot i atenent i respectant les peculiaritats de cadascun dels grups i de l'alumnat. Com que creiem en un aprenentatge vivencial, el currículum s'estructura a partir d'eixos temàtics que assegurin un tractament globalitzador de la llengua de manera que els continguts lingüístics i pragmàtics es treballen cíclicament. En cadascun dels cursos es dissenyen seqüències "basades en problemes" que impliquen la resolució d'una tasca final per bloc temàtic i que impulsen a l'alumnat a "investigar" els continguts lingüístics que necessiten per tal d'aconseguir aquest producte final.

En el cas dels blocs de treball centrats en lectures específiques i que s'alternen amb el PBL (Problem Based Learning), l'alumnat es veu en situació d'immersió al voltant d'un tema i d'una època i s'obliga a fer síntesi de tots els coneixements apresos i a activar les estratègies necessàries per tal d'assolir la comprensió mínima requerida del bloc temàtic treballat.

Pel que fa a la producció oral, hem tingut molta cura per tal de garantir la seguretat emocional del nostre alumnat i per tal d'evitar que en cap moment es pugui sentir intimidat o obligat a l'hora de fer les seves produccions orals. Pretenem que ho visqui de forma lúdica, motivadora i engrescadora. Amb aquesta finalitat, la seva producció oral en llengua estrangera a l'aula sempre és de caràcter voluntari i les produccions extenses es fan en privat i amb suport d'àudio o vídeo que sols s'emet al grup amb el consentiment de l'afectat o afectada (rars vegades hi ha negativa). Pel que fa a la pronunciació i entonació, es testa a partir de lectures controlades que es poden assajar a casa amb una guia d'àudio i sempre en un context lúdic i de divertiment (a l'hora de practicar sons nous de la llengua *target*).

D'aquesta forma es garanteix que cada estudiant vagi construint, a partir dels seus coneixements previs, integri els reptes lingüístics i cognitius i, a la fi, internalitzi el seu propi procés d'aprenentatge. L'organització dels continguts s'ha fet de forma molt curosa, d'acord a la legislació vigent i al perfil del nostre alumnat.

Les tasques i projectes que es desenvolupen al llarg de l'ESO omplen de significat els aprenentatges i fan que la llengua estrangera esdevingui una eina i una fita d'aprenentatge.

En un segon moment, ens plantejem la possibilitat de crear a l'ESO l'ús del *Portafoli Europeu de les Llengües* com a eina de reflexió sobre l'aprenentatge. Aquest portafoli hauria de ser en suport digital, com ara en un espai digital o un bloc propi de cada alumnat i que aniria complimentat al llarg de tota l'etapa. Aquesta eina seria, a més, un altre instrument d'avaluació a tota l'ESO.

Francès

La programació de francès com a segona llengua estrangera (LE2) a l'ESO respon a la dictada per la Llei de Qualitat i dirigida pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat, però conjugada dins el Marc Europeu Comú de Referència per a les Llengües. En el nostre centre, s'ofereix la possibilitat d'estudiar LE2 en tots els cursos de l'ESO i el Batxillerat, de forma que es pugui arribar a assolir un nivell d'Usuari Independent.

Així, al primer curs de l'ESO i al segon curs de l'ESO, es vol assolir el nivell A1 (inicial) en el qual es pretén que l'estudiant pugui interactuar d'una manera simple; és a dir, sigui capaç de comprendre i d'utilitzar expressions quotidianes i familiars i frases senzilles, pugui presentar-se, presentar una tercera persona i formular i respondre preguntes sobre detalls personals. Tot això en un context de primeres necessitats i en condicions comunicatives idònies. A tercer i a quart, el nivell A2 (1) en el qual es pretén que l'estudiant pugui interactuar d'una manera simple; és a dir, sigui capaç de comprendre i d'utilitzar expressions quotidianes i familiars i frases senzilles, pugui presentar-se, presentar una tercera persona, i formular i respondre preguntes sobre detalls personals.

Per tal d'assolir-ho, els i les alumnes, a més de treballar el dossier proposat des del seminari de llengua francesa, llegeixen al llarg del curs textos adaptats, participen en activitats en llengua francesa. A més, des del centre s'organitza un viatge a França, el qual pretén potenciar l'ús de la llengua francesa al centre entre l'alumnat:

Sortida al sud de França:

Treball de síntesi de 3r d'ESO. Aprofitant la coordinació de 3r d'ESO, ja fa sis anys que fem el nostre treball de síntesi a cinc ciutats franceses: Collioure, Perpignan, Narbonne, Toulouse (amb visita al parc temàtic de la Cité de l'Espace) i Carcassonne. El dossier d'activitats es va treballar des de tots els departaments i l'optativa està totalment focalitzada a donar els estris necessaris per a un bon desenvolupament del treball a [França](#). Aquesta sortida té molt bona acceptació per part de l'alumnat i de les famílies.

Pel que fa a la metodologia, pel fet de pertànyer al departament de llengües estrangeres, el treball està molt coordinat i malgrat no ser primera llengua, la

seriositat en el treball és paral·lela en tot el conjunt dels membres del departament.

2.3.1.1.2. Metodologia

La metodologia que se segueix està basada en l'enfocament comunicatiu i més concretament en l'enfocament per tasques, especialment en l'ESO on treballem per àmbits temàtics i per projectes. Tot l'alumnat d'un mateix nivell treballa els mateixos continguts encara que a diferent nivell de dificultat cognitiva. Els projectes d'un mateix nivell s'elaboren conjuntament, i moltes de les activitats per reforçar o ampliar es dissenyen conjuntament. En totes elles s'integren continguts, coneixements i habilitats que poden intervenir en altres àrees i s'integren en contextos propers a l'alumnat. Hi ha una coordinació efectiva entre tots els membres del departament que avaluen de forma idèntica tots els alumnes del mateix nivell. S'han consensuat tant els instruments com els criteris d'avaluació. (Vegeu la programació departament de llengües estrangeres).

2.3.1.1.3. Materials didàctics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

Anglès

Bàsicament utilitzen el llibre de text, el quadern d'activitats que té diferents CD, el lloc web que proporciona el mateix llibre de text, els llibres de lectura adaptada i les fitxes i dossiers d'elaboració pròpia per part del professorat que imparteix un mateix nivell. Aquestes fitxes molt sovint tenen activitats que s'han de realitzar online, com ara *Treasure hunts* o *webquests*.

En el cas del primer cicle, també utilitzem el Portafoli, el bloc del/ de la professor/a i el propi de cada estudiant i la plataforma *Moodle*.

Les activitats que dissenya el professorat o que adapta de diferents llibres de recursos o de llocs web poden ser de reforç o d'ampliació, segons les necessitats de cada estudiant. Constitueix una de les maneres que apliquem per a tractar la diversitat. Aquests materials s'avaluen en les darreres reunions setmanals del curs escolar del departament de llengües estrangeres i, si escau, es modifiquen segons les necessitats del nostre alumnat.

Francès

Bàsicament utilitzem el dossier, els CD, les cançons, les pel·lícules i documentals, les activitats telemàtiques i els textos de lectura adaptada. Totes les activitats estan dissenyades per la professora i s'adapten a l'alumnat de cada grup en particular.

2.3.1.1.4. Recursos tecnològics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

Considerant que el nostre alumnat ja és *nadiu digital*, el nostre centre educatiu fa temps que ha apostat per la utilització de les noves tecnologies de forma sistemàtica en tots els àmbits i nivells, tot inscrivint-se en projectes com ara l'1x1.

Des del departament de llengües estrangeres no tenim cap dubte que no hi ha volta enrere i, per aquest motiu, totes les nostres estratègies s'articulen i es basen en l'ús de les noves tecnologies. Els nostres suports principals són el [moodle](#) del centre, les *pissarres digitals*, el *bloc* del departament de llengües estrangeres, les *activitats en CD Rom o en Línia* sobre les lectures, el tractament digital del vocabulari, la utilització de diccionaris digitals gratuïts, el *Portafoli* digital, la participació en els programes *Cumènius* i *E-twinning*, les presentacions orals a partir de Powerpoints i altres materials audiovisuals.

A més, volem aclarir que s'ha potenciat l'ús de les noves tecnologies com a eina molt potent de tractament de la diversitat de l'alumnat, ja que cada estudiant està treballant segons el seu ritme i el seu nivell d'habilitat cognitiva.

Els recursos també s'utilitzen per a presentar els treballs realitzats –com a resultat dels diferents projectes- a tota la comunitat educativa, bé a través de la revista del centre, bé a través del lloc web, o bé a través de la seva presentació en els passadissos i el vestíbul del centre.

Treballs de recerca:

Des del seminari d'anglès es porten a terme els següents treballs de recerca amb alumnes de 2n de Batxillerat:

1. Cultural diversity in the UK
2. Cultural diversity in the USA
3. NBA
4. Social networks
5. Literature and cinema (book adaptations)
6. Video game revolution
7. From rhythm and blues to electronic music
8. Health care system in the USA
9. Planned obsolescence

Francès

Des del seminari de francès s'han posat en marxa una sèrie d'activitats pràctiques que faciliten immensament el contacte de l'alumnat amb la llengua que estan aprenent. L'aprenentatge s'ha convertit en quelcom viu i significatiu amb tots els avantatges que això comporta.

Col·laboració amb l'empresa simulada "Seguretat Blanxart" (SB):

Fa set anys que la docent de francès va iniciar una estreta col·laboració amb l'empresa simulada del nostre institut. Tot el seu alumnat, però especialment el de 4t d'ESO i 1r i 2n de Batxillerat, coneix perfectament aquest projecte. La nostra tasca consisteix a fer de traductors i traductores de tots aquells documents que es troben en francès:

-Redactem cartes a fi de realitzar compres i vendes a altres empreses simulades.

-Contestem correus electrònics de les diferents ofertes que arriben a SB.

-Truquem per telèfon a empreses franceses.

-Fem una sortida a Barcelona a la Fira Internacional d'Empreses Simulades.

Es tracta d'aprofitar els recursos que ofereix el nostre centre per motivar l'alumnat amb una pràctica *real* de la llengua.

Intercanvi amb el Collège de l'Arc de Dole:

Participa tot el seu alumnat: els tallers de francès de 1r i 2n d'ESO i les optatives de segona llengua estrangera de 3r d'ESO, 4t d'ESO, 1r i 2n de Batxillerat. Això suposa una *moguda* important de més de 150 alumnes. De moment, hem començat amb una correspondència escolar per correu postal, que s'ha traslladat ràpidament als suports telemàtics atès l'interès de l'alumnat. El mes de maig de 2012 vam fer una activitat conjunta aprofitant que ells van venir de viatge a Barcelona. Va ser una jornada realment molt profitosa. Si tot va bé, i les circumstàncies econòmiques ho permeten, els propers cursos es podria plantejar l'intercanvi.

Tenim posat en marxa un bloc que recollirà informacions i activitats diverses d'aquest intercanvi lingüístic.

Treballs de recerca:

Des del seminari de francès s'han portat a terme els següents treballs de recerca amb alumnes de 2n de Batxillerat:

“La francophonie en Amérique: Le Québec”. Els contactes amb el Bureau du Québec a Barcelona ens han facilitat la feina. A més, la professora ha aprofitat molt de material per crear una webquest per al taller de Cultura Francesa de 4t d'ESO.

“Le Maroc que j'aime”. En aquest cas, s'han mantingut contactes amb el Consolat del Marroc i aquest treball es presentarà al Fòrum de Treballs de Recerca de Martorell. El material és totalment aprofitable per les classes de cultura dels altres cursos.

“Le tourisme de la Côte d'Azur”. En contacte amb la Maison de la France i diferents entitats de la zona, ens servirà igualment per les activitats de civilització de cursos inferiors.

2.3.1.1.5. L'ús de la llengua estrangera a l'aula

L'ús de la llengua estrangera com a llengua vehicular a l'aula és un fet gairebé obligatori per tal de potenciar l'ús de la llengua. D'aquesta manera s'intenta parlar sempre en anglès i en francès, tant en situacions formals com informals. Això no vol dir que en moments puntuals s'hagi d'emprar la llengua catalana com a llengua de relació, a fi de clarificar conceptes, cridar l'atenció de forma més insistent, etc.

També cal recordar que l'exigència en la utilització de la llengua estrangera per part de l'alumnat es va incrementant de forma gradual, i el professorat sempre respecta els “moments de silenci” (com a figura amb entitat reconeguda en el procés d'aprenentatge de tota llengua estrangera) de cada estudiant i procura garantir la seguretat i el benestar emocional dels i les adolescents per tal que la producció oral en llengua estrangera, més enllà del vincle amb la dificultat, suposi un gaudi de noves experiències amb un nou sistema fonològic.

Es potencia la presència de les llengües estrangeres en totes les activitats que s'organitzen, com ara el Sant Jordi i les altres celebracions que s'esdevenen al centre.

Com s'ha explicat abans, els productes finals dels projectes i tasques que es realitzen a l'aula es fan públics d'una o altra manera: a través del bloc, de la revista del centre, de les parets dels passadissos, de les columnes i expositors del vestíbul, etc.

2.3.1.2. Estratègies d'ampliació de l'oferta de llengües estrangeres

2.3.1.2.1. Aprenentatge integrat de continguts i llengua estrangera

Com ja hem comentat en els paràgrafs introductoris, a 3r d'ESO i a 1r de Batxillerat s'ofereixen dues matèries optatives en anglès.

A 3r: ***A Little Bit of Classical Culture***

A 1r de Batxillerat: ***Universal Literature in English***

En ambdós casos es tracta d'aconseguir que l'alumnat se senti còmode utilitzant la llengua anglesa com a llengua vehicular a l'aula i en millori la competència, de forma que els objectius establerts en el nostre projecte quedin perfectament complementats.

Els nostres objectius a llarg termini passen per ampliar i millorar l'oferta en aquest sentit a partir de les avaluacions que anem fent al departament.

2.3.1.3. Projectes i programes plurilingües

* **Projecte “També llegeixo a les vacances”**: Foment del gust de la lectura en l'alumnat de l'ESO durant els períodes de Nadal, Setmana Santa i estiu.

* **Programa d'auxiliars de conversa de Catalunya**: que té com a objectiu estimular l'aprenentatge de llengües i fomentar el plurilingüisme i el coneixement altres cultures dins d'una acció integrada al projecte educatiu del centre.

* **Etwinning**: Participació en l'espai web del mateix nom per tal de fomentar l'agermanament amb altres centres de l'àmbit europeu i amb la finalitat d'impulsar l'aprenentatge competencial de les llengües estrangeres.

* **Projectes PILE (AICLE: Aprenentatge integrat de continguts i de llengua estrangera)**: Impartició de la matèria optativa de cultura clàssica a 3r d'ESO i de literatura universal a 1r de Batxillerat. Té com a objectiu la millora del domini i de l'aprenentatge de les llengües estrangeres.

2.3.2 Llengües complementàries procedents de la nova immigració

El centre és un espai de convivència que pretén sumar tot allò que tenen de positiu totes les cultures. Un espai on, a més, l'alumnat d'origen estranger pot

construir una nova identitat compartida, mai excloent; per la qual cosa, no ha de suposar cap renúncia al bagatge lingüístic i cultural de cadascú.

El nostre centre vol que els nois i les noies de nacionalitat estrangera (i també el conjunt de l'alumnat) puguin conèixer les cultures i les llengües d'origen, com una manera de valorar el bagatge lingüístic i cultural que ens aporten, fet que farà possible una millor acollida i cohesió social.

Al centre no es té prevista la realització de classes de llengua d'origen en horari extraescolar (obertes al conjunt de l'alumnat i les famílies), però fa pública l'oferta que el municipi i el Departament d'Ensenyament dóna a diferents centres de la vila i ho comunica personalment a les persones implicades. El que sí fa l'institut és un ús simbòlic d'aquestes llengües d'origen presents al centre. S'utilitzen per treballar la dimensió plurilingüe i intercultural del currículum (murals, exposicions, retolació...). Es creu que, garantint la presència de les llengües familiars i de les diferents cultures en els centres educatius, es reforcen els vincles afectius amb l'alumnat i les famílies, i es potencien actituds positives d'empatia que afavoreixen l'aprenentatge de la llengua i la cultura catalana.

2.4. Organització i gestió

2.4.1. Organització dels usos lingüístics

2.4.1.1. Llengua del centre

El català és la llengua del nostre centre. El centre educatiu ha acordat seguir un criteri lingüístic favorable a l'ús del català (rètols, cartells, murals i l'ambientació en general de l'institut). A la pràctica es respecta aquest acord i se'n fa un seguiment.

2.4.1.2. Documents de centre

El documents amb què el centre es regeix, amb els continguts i referents de la llengua catalana, impregnen la vida de l'institut; es difonen, encara que sigui en versió reduïda; es revisen i s'actualitzen periòdicament, i sobretot es tenen en compte en les actuacions quotidianes.

Tota la documentació elaborada des de secretaria, direcció o qualsevol departament, tant si té una projecció interna com externa, es redacta en català.

A més d'aquest PLC, l'institut disposa de diferents documents que recullen la nostra filosofia, cosmovisió i manera de fer, tots ells redactats en català.

Aquests documents de centre són: PEC (Projecte educatiu de centre) i PLC, PAT (Pla d'acció tutorial), PCC (Projecte curricular de centre), NOFC (Normes d'organització i funcionament del centre), Pla d'evacuació i pla de confinament, Pla d'acollida, Servei de mediació escolar, Projecte de formació de centre, Projecte de direcció, Carta de Compromís...

2.4.1.3. Ús no sexista del llenguatge

És la nostra intenció evitar l'ús sexista i androcèntric del llenguatge. Perquè l'ús sexista menysté o desvalora les dones, i l'ús androcèntric invisibilitza o fa difícil imaginar en un àmbit determinat la presència o l'actuació de les dones.

Volem que l'alumnat superi tot tipus d'estereotips. Volem que pugui tenir actituds crítiques davant dels continguts de risc que denigren les persones per motius de gènere, que les associen a imatges tòpiques que es converteixen en vehicle de segregació o de negació de l'equitat.

En tota la retolació i en tots els documents del centre, es tenen en compte els criteris de la "Guia d'usos no sexistes de la llengua en els textos de

l'Administració de la Generalitat de Catalunya" aprovada el 7 d'octubre de 2010 (<http://www20.gencat.cat/docs/Llengcat/Documents/Publicacions/Altres/Arxius/Guiausosnosexistes.pdf>).

Per això, en la correspondència ens adrecem a les "famílies" i parlem de les seves filles i dels seus fills. Intentem evitar les formes genèriques dobles (tutors i tutores) i utilitzar els noms col·lectius (ciutadania, alumnat, voluntariat, equip, professorat, orquestra, gent, població, humanitat, etc.) i epicens (la criatura, l'infant, l'estudiant, la persona, etc.).

No obstant això, cal establir acords perquè aquesta competència d'ús no excloent del llenguatge esdevingui un repte que es treballi transversalment en les àrees del currículum, tot i que bona part del professorat ja ho té present.

2.4.1.4. Comunicació externa

El centre empra el català en les seves actuacions internes (actes, comunicats, informes...) i en la relació amb tot tipus d'entitats i institucions. També utilitza la llengua catalana en les comunicacions i les notificacions adreçades a persones físiques o jurídiques residents en l'àmbit lingüístic català, respectant el dret dels ciutadans i ciutadanes a rebre-les en castellà, si ho demanen. En aquest darrer cas, es fa un format bilingüe català/castellà. A més a més, durant el període d'acollida al centre, i sempre que és possible, es tenen en compte les llengües de la nova immigració mitjançant uns documents bilingües català/francès, àrab, xinès, romanès... tal com facilita la carpeta d'annexos al *Pla d'acollida de centre*:

<http://www.xtec.cat/~jribera/Docpedagogic/Pla%20d'acollida%20del%20centre%20docent.htm>).

Ens adrecem als mitjans de comunicació locals i comarcals per tal de difondre les notícies més rellevants de l'institut. Tota aquesta activitat i difusió es fa en llengua catalana. A més, totes les activitats importants es recullen en el nostre lloc web.

2.4.1.5. Llengua de relació amb famílies

Majoritàriament, la llengua de relació amb les famílies és la catalana. La documentació, com ja hem dit anteriorment, sempre està redactada en català. Les entrevistes personals: reunions amb les famílies, tutories, reunions d'acollida de l'alumnat nou a l'institut... tenen com a llengua vehicular el català, sempre que s'assoleixi una eficàcia comunicativa amb garanties; si no és el cas, s'utilitza el castellà, el francès o l'anglès. Quan la família desconeix qualsevol d'aquestes llengües, perquè no n'és cap la seva llengua d'origen o

adquirida com a 2a llengua a l'escola, cal recórrer a ajuts interns del propi centre: algun alumne de confiança que ens fa de traductor, com és el cas de l'amazic el xinès, l'àrab o el romanès... ; o a ajuts externs: en aquest cas, en cursos anteriors a les retallades econòmiques a l'Escola Pública, se sol·licitava del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya una de les persones mediadores culturals i traductores i s'activava el protocol corresponent.

El desconeixement del català per part d'algunes famílies no ha de suposar que quedin excloses de les activitats de centre. Tampoc, una renúncia a l'ús de la llengua, ja que és una oportunitat per a la integració de les famílies de l'alumnat i per a la normalització i extensió d'aquest ús.

2.4.1. 6. Educació no formal

2.4.1.6.1. Serveis d'educació no formal

Volem que els serveis d'educació no formal, com ara el menjador escolar o la consergeria, coneguin i facin seves les orientacions i propostes del centre pel que fa al català com a llengua d'ús i, específicament, dins del tractament de la diversitat lingüística. Les persones adultes que en són responsables s'han d'adreçar sempre en català a l'alumnat en qualsevol situació, i han de vetllar per tal que la comunicació de l'alumnat sigui també en català.

2.4.1.6.2. Activitats extraescolars

El centre preveu que en l'organització i la realització d'activitats extraescolars (taller d'[estudi assistit](#), activitats d'educació no formal de l'[AMPA](#), [Esport a l'escola](#), etc. se segueixin els mateixos criteris lingüístics. Les persones responsables d'aquestes activitats s'han d'adreçar sempre en català a l'alumnat, tant en les situacions formals com en les més informals, vetllant per tal que la comunicació de l'alumnat sigui també en català.

Així, per exemple, el nostre institut participa en el *Pla català d'esport a l'escola* i organitza sessions extraescolars i també durant l'esbarjo. Són diverses activitats esportives que vetllen per a la cohesió social i, lògicament, per la interculturalitat.

2.4.1.6.3. Contractació d'activitats extraescolars a les empreses

El centre vetlla perquè en la contractació de les activitats extraescolars les empreses usin el català (sortides, transports...); tal com estableix l'acord del Govern de la Generalitat (30 de novembre de 2004) per fomentar l'ús del català

en la contractació pública:
http://www10.gencat.cat/gencat/binaris/AG_301104_tcm32-20445.pdf.

2.4.1.7. Llengua i entorn

El centre treballa en xarxa amb administracions públiques o entitats de l'entorn. Es fa una tasca conjunta per garantir la coherència educativa pel que fa a la interculturalitat, la cohesió social i l'ús de la llengua catalana, en tots els casos. És a dir, amb: el Servei Local de Català (integrat al Consorci per a la Normalització Lingüística), el Consell Escolar Municipal, Serveis socials i atenció primària (Educació social), el Servei de Joventut - Cal Mané (programa "Barri Jove"), l'Escola Municipal de Música, la Biblioteca "Santa Oliva", la Casa de Cultura, el Casal catequístic, el Teatre de la Passió, la ràdio municipal "Olesa Ràdio", la publicació municipal "08640", la publicació subcomarcal "La Bústia", l'Escola Municipal d'Esports, l'Escola d'Arts i oficis, l'Escola de Formació de Persones Adultes, el Programa municipal per a la TET (Transició Escola Treball per a joves d'entre 16 i 23 anys), la Plataforma d'Entitats Solidàries d'Olesa de Montserrat i un llarg etcètera.

2.4.2. Plurilingüisme al centre educatiu

2.4.2.1. Actituds lingüístiques

El nostre institut vetlla per un ús no sexista ni androcèntric del llenguatge. Al seu torn, té en compte la diversitat lingüística de l'alumnat i l'aprofita tant per afavorir l'autoestima com per enriquir el currículum i les activitats ordinàries del centre. També s'acull a programes específics sobre la diversitat lingüística, la interculturalitat i la regulació de conflictes, programes que es preparen, es treballen a la tutoria i s'avaluen. S'empeny per crear i mantenir un clima de centre favorable a l'equitat, al plurilingüisme i a la interculturalitat.

2.4.2.2. Mediació lingüística (traducció i facilitació)

El centre, després d'haver regulat l'ús del català en els tres àmbits (comunitat educativa, activitats administratives i comunicacions amb l'entorn), s'ha proposat articular una política clara de mediació lingüística per tal de garantir els drets lingüístics dels ciutadans i ciutadanes. De manera que, quan escau i a partir dels recursos interns del centre, s'articulen mesures de traducció de documents o d'informacions en el moment de l'acollida de les famílies nouvingudes. I es facilita la documentació bilingüe a tothom que la demana.

2.4.3. Alumnat nouvingut

El centre disposa de mitja aula d'acollida per atendre l'alumnat nouvingut que fa menys de 24 mesos que s'ha incorporat al nostre sistema educatiu, i, en alguns casos excepcionals, que en fa 36. **L'aula d'acollida** és una eina de treball més de la qual disposa el centre per a l'atenció a la diversitat. Aquesta es va implementar a l'INS Daniel Blanxart i Pedrals el curs 2004-2005 a l'empara del **Pla per a la Llengua i la Cohesió Social** del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya. El Pla observa els següents objectius específics:

- a. Consolidar la llengua catalana com a eix vertebrador d'un projecte plurilingüe.
- b. Fomentar l'educació intercultural, basada en la igualtat, la solidaritat i el respecte a la diversitat de cultures, en un marc de diàleg i convivència.
- c. Promoure i crear les condicions per garantir la igualtat d'oportunitats.

L'aula d'acollida no és només un espai físic, sinó un marc de referència i un entorn de treball obert dins del centre educatiu, el qual facilita l'atenció immediata i més adequada de l'alumnat nouvingut i ajuda el professorat davant els nous reptes educatius.

Per a l'articulació i funcionament de l'aula d'acollida cal el desplegament d'un conjunt d'estratègies que el mateix centre gestiona amb una certa autonomia:

- El nomenament d'una tutora d'acollida.
- La gestió del temps curricular de l'alumnat per a l'aprenentatge intensiu de la Llengua, bo i vetllant sempre per tal que aquest no interfereixi en aquelles matèries que faciliten el procés de socialització de l'estudiant.
- L'establiment de pautes per al professorat de les diferents àrees que permetin reforçar el procés d'enriquiment lingüístic i cultural.
- L'avaluació inicial que permetrà el disseny de programacions adaptades i dels PI.
- El seguiment de cada estudiant i l'acció tutorial que garanteixi la coordinació amb l'equip docent i la incorporació progressiva d'aquest alumnat a l'aula ordinària.
- La comunicació i la coordinació amb la família i amb els serveis externs que permetin establir lligams de col·laboració.
- La coordinació de tots els docents implicats.

L'objectiu principal de l'aula és l'acollida de l'alumnat nouvingut, tant pel que fa a l'aprenentatge de la llengua vehicular, el català, com a aspectes de caràcter pedagògic i d'integració social i cultural.

Els objectius específics de l'aula d'acollida són :

1.- L'aprenentatge de la llengua catalana nivell A2. Es tracta que l'estudiant pugui assolir un nivell bàsic de comprensió i expressió en llengua catalana (oral i escrita) per tal d'afavorir la seva incorporació progressiva a l'aula ordinària i, així, poder continuar en el nostre sistema educatiu amb més garanties d'èxit.

2.- Reforç pedagògic. Es tracta que cada estudiant desenvolupi capacitats cognitives que van més enllà de l'ús acadèmic i quotidià de la llengua. A partir de l'avaluació inicial es fa una detecció de necessitats i un diagnòstic que permet derivar l'estudiant cap als diferents recursos pedagògics de què disposa el centre (mestre de pedagogia terapèutica, EAP, logopeda...). Tot plegat, per tal de potenciar i fomentar l'adquisició d'aquestes capacitats cognitives a través dels reforços o de suports tant en llengua com en altres matèries.

3.- Cohesió social. Facilitar el coneixement de l'entorn social i educatiu en el qual l'estudiant tot just s'acaba d'integrar.

Els documents de referència per a la gestió, organització i funcionament de l'aula d'acollida són: el ***Pla d'acollida de l'INS Daniel Blanxart i Pedrals*** i la ***Programació de l'aula d'acollida***.

Quan l'alumnat nouvingut s'incorpora a l'aula ordinària, el seu procés d'aprenentatge i el seguiment que se'n fa es gestiona amb els **PI**. El **PI** és una adaptació, en aquest cas com a mínim lingüística, que ha de permetre a l'alumnat nouvingut l'accés al currículum comú en les diferents àrees del coneixement. Per això, cada departament didàctic ha de preveure una adaptació dels materials, estratègies i metodologies d'aprenentatge i un sistema avaluador.

A més a més de garantir aquesta atenció individualitzada intensiva en la llengua del centre amb un enfocament comunicatiu i amb metodologies adequades (ensenyament d'una L2), cal vetllar –i responsabilitzar també tota la comunitat educativa- perquè la llengua d'interlocució amb l'alumnat nouvingut sigui el català, a fi de fer-ne possible la seva total integració.

2.4.4. Organització dels recursos humans

2.4.4.1. El Pla de formació de centre en temes lingüístics

El centre ha fet una [enquesta](#) per a l'autodiagnosi sobre l'ús del català, amb l'objectiu, entre d'altres, d'esbrinar les necessitats de formació per a la millora

d'aquesta qüestió i, alhora, cobrir diferents aspectes. El *Pla de formació de centre*, en els darrers cursos ha contemplat les següents prioritats: tractament de la diversitat, treball cooperatiu, coeducació, intel·ligències múltiples, pissarra digital, moodle...

2.4.5. Organització de la programació curricular

2.4.5.1. Coordinació cicles i nivells

Hi ha una coordinació viva entre totes les llengües curriculars, i els criteris establerts es tenen en compte sempre a l'hora d'organitzar globalment la programació curricular de les àrees de llengües. Aquesta coordinació comença en la informació del traspàs de primària a secundària i acaba en l'etapa postobligatòria

2.4.5.2. Estructures lingüístiques comunes

La Comissió de llengües consensuarà cada curs el document per tal que, des de totes les matèries, s'avalui la correcció en l'expressió oral i escrita seguint els mateixos criteris, de forma que l'alumnat sigui conscient que la llengua s'aprèn i s'exigeix en totes les àrees.

Hi ha també una coordinació dels departaments de llengües. En el seu àmbit, es fan les revisions de cada any atenent les diferents programacions. El centre ha fet diverses reflexions sobre el tractament de les estructures lingüístiques comunes, tot considerant els principis bàsics de la seva metodologia: evitar repeticions de continguts i atendre l'especificitat de continguts.

El treball ben executat de les estructures lingüístiques comunes ajuda a assolir els objectius de l'aprenentatge de la llengua catalana, castellana i les llengües estrangeres.

2.4.5.3. Projectes d'innovació

Aquest curs 2012-2013 el centre ha celebrat el seu 25è. Aniversari. En aquest marc, totes les activitats han cobrat un pes específic únic, en raó dels moments viscuts i com a reptes de futur:

- La cursa de Nadal del 25è. Aniversari:
- <http://www.insdanielblanxart.cat/index.php/2-uncategorised/27classificacio-cursa-2012>

- El **DENIP**: El Dia Escolar de la [Noviolència](#) i la [Pau](#) (30 de gener) es va celebrar a la Casa de Cultura.
- **I Meeting Point del Blanxart**, una Fira d'empreses simulades, on l'alumnat de la nostra empresa simulada (**Seguretat Blanxart**) es va posar en contacte i va compartir experiències amb altres instituts de Catalunya, que tenen empreses similars:
  - <http://www.insdanielblanxart.cat/index.php/2-uncategorised/45-1rmeeting-point-d-empreses-simulades-seguretat-blanxart-sas>
- El Raid Blanxart 2013 (raid interescolar dedicat en especial a l'alumnat de 6è de primària de les escoles de la vila):
<http://raid.insdanielblanxart.cat/>
- Cal afegir l'adhesió formal enguany del nostre institut al Moviment "Somescola.cat":
<http://www.insdanielblanxart.cat/index.php/2uncategorised/39-adhesio-ns-daniel-blanxart-i-pedrals-a-somescola-cat>

D'altra banda, destaquem la continuïtat dels projectes més amunt apuntats en els anteriors apartats d'aquest PLC i, en especial, l'ampliació del laboratori de llengües estrangeres.

Ens proposem seguir participant en les [escoles d'estiu](#), en la Jornada d'intercanvi d'experiències pedagògiques de cada mes de setembre a Martorell (http://phobos.xtec.cat/sebaixllobregat7/index.php?option=com_content&view=article&id=55&Itemid=79), o en altres marcs com ara va ser el I Congrés de Pràctiques Educatives Innovadores al Baix Llobregat (Viladecans, curs 2009-10:

<http://www.xtec.cat/crp-martorell/congres1bll/8043978b.htm> i
<http://www.xtec.cat/crp-martorell/congres1bll/8043978a.pdf>).

2.4.6. Biblioteca escolar

De fa vuit anys, l'institut compta amb el programa "Biblio XXI", el qual s'ha anat enriquint i es subdivideix en quatre activitats:

- 1) L'Altaveu de lectura: projecte en què intervenen tres integrants, ja que cal comptar amb el professorat d'aula que cedeix mitja hora de la seva matèria; una persona guia de lectura (la qual sempre és voluntària i pot ser de l'equip del professorat, de l'AMPA o de l'alumnat dels cursos superiors), i l'estudiant

que necessita *l'Altaveu* per millorar les seves competències. L'institut té diverses sales de lectura; es tracta de diferents espais polivalents, els quals distingim amb diferents rètols: "Sala de lectura Maria Mercè Marçal i Serra", "Sala de lectura "Miquel Martí i Pol", etc.

2) També llegeixo a les vacances!: projecte per fomentar i no oblidar els bons hàbits de lectura a les vacances. La coordinació amb la biblioteca del poble es troba abastament explicada més amunt. El nostre institut atorga gran importància al fet que la biblioteca escolar tingui establert i funcionant aquest projecte de col·laboració i aquests llaços amb les entitats culturals del nostre entorn.

3) La biblioteca d'aula: projecte que omple els prestatges, en les aules de 1r i de 2n de l'ESO, de llibres que animen a la lectura. De l'activitat, se'n fa una fitxa de seguiment i d'autoavaluació.

4) La biblioteca del centre: projecte de foment de la lectura i d'estímul pel treball. L'alumnat pot demanar llibres en préstec, fer servir els ordinadors, jugar als escacs, o fer *deures* en aquell agradable espai.

La biblioteca, en efecte, és un espai a l'abast de tota la comunitat educativa, un espai de recursos, d'aprenentatge i d'ajut al desenvolupament de les àrees curriculars. La informació és de tot tipus i es troba en diferents suports.

El nostre centre té una biblioteca amb un volum de documents i de material suficient per donar resposta a les necessitats d'informació de la comunitat educativa. Pel que fa a la llengua, els documents estan escrits en català, però també el fons bibliotecari té en compte les llengües curriculars i la diversitat lingüística de l'alumnat.

La biblioteca ha estat renovada de forma que ara és encara més acollidora i propera a l'alumnat. Per a la diada de Sant Jordi es promou l'intercanvi de llibres en un mercadet literari el responsable del qual és l'alumnat de 3r de l'ESO acompanyat del seu professorat.

2.4.6.1 Accés i ús de la informació

El centre anualment en les seves programacions elabora una planificació general d'activitats que treballen la competència de recerca informativa, de manera integrada en les activitats del currículum i algunes d'elles dinamitzades per la biblioteca del centre. Les activitats estan dissenyades per afavorir l'adquisició d'habilitats i destreses que permetin transformar la informació en coneixement personal: reconèixer la informació, localitzar-la, avaluar-la, usar-la

de forma efectiva i comunicar-la. La llengua vehicular i d'aprenentatge és el català, però, també en el treball per projectes es té cura d'introduir activitats que fomentin l'ús i el coneixement d'altres llengües curriculars o de les llengües de la nova immigració.

2.4.6.2. Pla de lectura de centre

La lectura, i per extensió algunes de les seves manifestacions com ara el cinema i el teatre, esdevé un dels eixos vertebrador del centre al voltant del qual giren nombroses activitats, com ara l'acció tutorial o el projecte d'innovació que està preparant el departament de llengües estrangeres, part del qual ja s'aplica a Francès.

La lectura és quelcom que tradicionalment s'ha treballat de forma transversal i interdepartamental atesa la seva importància en tots els processos cognitius.

L'institut està portant a terme el seu PLEC (Pla de lectura de centre) en tota la seva globalitat, atenent la diversitat sociolingüística, amb el català com a llengua vehicular i d'aprenentatge.

Som conscients de la necessitat de fomentar el gust per la lectura entre el nostre alumnat, com ho demostra el [repartiment horari de tots els nivells](#). Per aquest motiu, ja a 1r de l'ESO es realitza una sessió exclusiva de lectura en català (una hora a la setmana). A més, el taller de les Lectures Solidàries comporta dues hores a la setmana en què els nois i les noies i la seva professora van a la biblioteca i llegeixen textos breus, alhora que gaudeixen del silenci i d'un ambient relaxat; se'ls grava la veu (i/o veu i imatge) perquè puguin autoavaluar-se; es treballa el fòrum en grup cooperatiu, i es comparteixen les reflexions en grup gran; fan un projecte que finalitza el 1r quadrimestre en el DENIP, i en el 2n en la gimcana solidària.

<http://www.youtube.com/watch?v=prlr2hr3GDM>

Cal insistir en els beneficis del programa "Biblio XXI"; en l'ús, si escau, de col·leccions de "Lectura Fàcil"; en els projectes de "Lectura sense presses" i amb la recerca de les corresponents imatges, com ara la composició de la [Llegenda de Sant Jordi](#), o la preparació dels [Jocs Florals](#) amb activitats interdisciplinàries.

2.4.7. Projectió del centre

2.4.7.1. Lloc web del centre

El lloc web del centre és constantment actualitzat pel professor responsable. És una eina dinàmica per donar-nos a conèixer. S'hi pot trobar des dels documents de centre fins a la revista, a més a més de tots els blocs: de la Comissió de Solidaritat, de Batxillerat, d'aula oberta, de notícies, de llengua interculturalitat i cohesió social... La llengua del nostre lloc web és la catalana.

2.4.7.2. Revista

La nostra revista rep el nom de "Cavall Blanxart". Constitueix un projecte integrat al currículum. Serveix, sobretot, per a la millora competencial (comunicativa, digital, social, etc.) de l'alumnat, però també és un element de participació de tota la comunitat i de promoció externa del Centre.

Actualment una professora de català i castellà coordina la revista de l'institut, i l'equip de redacció està format per un grup de nois i noies de 3r d'ESO que dedica les hores setmanals del taller de revista a elaborar-la. Sempre es procura que hi hagi una representació d'articles tant en català, com en castellà, com en llengües estrangeres.

En la elaboració de la revista hi ha, lògicament, una acció tutorial, de manera que els valors que traspuen els seus articles van en consonància amb els valors del nostre PEC.

Durant el curs apareixen dos exemplars: un al desembre i l'altre al juny i es reparteixen entre tota la comunitat educativa.

2.4.7.3. Exposicions

L'entrada de l'institut (on hi ha diferents expositors i una pantalla d'ordinador), la planta baixa i la primera planta constitueixen una exposició permanent del treball que es realitza a les aules, especialment des de l'àrea de llengües i de visual i plàstica, que treballen transversalment. De vegades es pot veure un recull de poemes en diferents llengües, pòsters amb cal·ligrames per celebrar la diada de Sant Jordi, la traducció d'un poema en les [diverses veus i llengües](#) familiars del nostre alumnat... Com es pot veure totes les llengües que hi ha al centre hi són presents simbòlicament, i d'això en fem una senyera de centre.

També acollim diverses exposicions itinerants de diferents ONG (Entrepobles, Fundació per la Pau...) que anualment se'ns ofereixen, generalment, a través d'algunes institucions locals (ACAPS, PESO...).

2.4.8. Xarxes de comunitats virtuals

El professorat es comunica per escrit a través de la intranet del centre, de la plataforma Pedagogia Interactiva o del moodle. Allí es gestiona la reserva dels diferents espais del centre: aules d'informàtica, sala d'actes... com s'utilitza el tauler per convocar reunions o informar de qualsevol novetat.

També hi ha un espai dedicat a documents: programacions, treballs de síntesi de l'ESO, treballs de recerca de 2n de Batxillerat... l'espai d'agendes de reunions i activitats i sortides.

Aquesta xarxa permet enviar comunicacions als diferents membres de la comunitat educativa.

<http://www.insdanielblanxart.cat/docs/dossier2012-2013.pdf> (dossier de presentació del curs 2012-2013 a les famílies, pàg. 8: Entorn virtual del centre)

2.4.9. Intercanvis i mobilitat

Els projectes d'intercanvi que impulsa el departament de llengües estrangeres es troben especificats en l'apartat 2.3. d'aquest PLC. Cal afegir-hi l'intercanvi amb Polònia dut a terme des de l'empresa simulada del nostre institut.

Des de l'aula d'acollida, s'ha participat en totes les edicions del "Fòrum de les presentacions" del projecte interescolar "De Nador a Vic", fins que el Departament el va cancel·lar per motius de retallada econòmica.

Pel que fa a l'agermanament amb l'institut de la Comunitat "Primavera del Ixcán" (Guatemala), l'intercanvi és de correspondència escolar. Només membres del professorat viatgen cap a la comunitat. Cada mes de setembre, aquestes persones adultes expliquen a l'alumnat la situació en què viuen i estudien les seves parelles epistolars. Les conferències es realitzen en català i amb suport audiovisual. La llengua amb què escrivim les cartes és el "castilla". També es dediquen xerrades informatives sobre el desenvolupament de l'agermanament per a l'AMPA i per a altres centres i entitats de Catalunya i de l'Estat Espanyol.

http://www.youtube.com/watch?v=h9VdL_3XRn4

El claustre del professorat considera que els alumnes que participen en projectes que potencien la seva competència lingüística tenen més recursos i estratègies per accedir a altres aprenentatges.

2.4.10. Dimensió internacional del centre educatiu

El nostre centre coordina i lidera accions per potenciar la dimensió europea i internacional i promou actuacions dins de projectes europeus i internacionals que afavoreixen la projecció externa del centre i donen oportunitats a l'alumnat i al professorat de conèixer, col·laborar i treballar conjuntament amb altres centres d'arreu del món per a la millora dels processos educatius vers el diàleg intercultural i la ciutadania activa.

En efecte, un dels trets característics del nostre institut és la dimensió internacional del projecte educatiu, per l'interès de fer vius els valors de la solidaritat i la convivència i, alhora, per l'afany d'ampliar metodologies, bones pràctiques i innovació.